

De danske Baptistmenigheders

Forenings-Konferents,

holdt i Vandløse Menigheds Kapel

den 31. Mai og 1. Juni 1878.

Et Udtog af Protokollerne i Konferentsens Møder.

Nakføv.

Trykt i Skjoldkøvs Enkes Bogtrykkeri ved E. Larsen.

1878.

Som bestemt ved iorrige Aars Konferents afholdt de danske Baptistenigheder deres aarlige Missions- og Forhandlingemøde i Wandløse Menigheds Kapel den 31. Mai og 1. Juni dette Aar. Mødet aabnedes første Dags Morgens Kl. 9 med Afhyngelsen af en Psalm og med Bøn til Gud om at velsigne Brødrenes Commentarist, hvorpaa Br. L. Henriksen, den nævnte Menigheds Forstander, erklærede Konferentsen for aabnet.

Brd. J. Købner og M. Larsen bleve derpaa valgte til at lede Forhandlingerne og Jørg. P. Hansen, W. Jensen, Chr. Larsen og N. Larsen til at nedskrive samme.

Der optoges nu en Fortegnelse over de Afordnede. Følgende Brødre havde indfundet sig. Fra Aalborg: Chr. Mørgaard, N. P. Petersen og Jørg. P. Hansen; fra Bornholm: P. C. Nyding; fra Eskildstrup: L. Andersen, Hans Christensen og Hans Nielsen; fra Falster: W. Jensen; fra Farre: A. Dahlgren; fra Hals: Chr. Larsen; fra Høiby: Peter Rasmussen; fra Kjøbenhavn: J. Købner, M. Larsen, H. Larsen og N. P. Stoel; fra Løgstor: P. Sønder; fra Nørre Mølle: J. Larsen; fra Dure: H. Sørensen; fra Sipperrup: Rasmus Jensen og N. Hansen; fra Slagelse: H. Larsen og H. Petersen; fra Wandløse: Niels Jensen, Erik Christensen, L. Henriksen, L. Jensen og N. Jensen; fra Veile: G. Græbe og N. Madsen og desuden en Deel Gæster, deriblandt Brd. Cl. Peters jun. og J. Nielsen fra Slesvig, P. Holm fra Bornholm, Søren Petersen fra Farre, H. Petersen fra Kjøbenhavn, N. Larsen fra Holland og Niels Peter Truelsen fra Sverrig. Foruden de blandt de Afordnede nævnte Missionærer

vare ogsaa Brd. Schmidt og N. Nielsen samt en Mængde andre Brødre og Søstre tilstede.

Efterat Tiden for **Mødernes Begyndelse og Slutning** var fastsat at skulle vare fra Kl. 9 til 12 om Formiddagen og fra 2 til 6 om Eftermiddagen, da der hver Aften paa de to Konferentsdage skulde afholdes offentlig Forsamling Kl. 6 $\frac{1}{2}$, afaave og fremlagde Menighedernes Repræsentanter saavel som Missionærerne deels skrevne og deels mundtilige Beretninger om **Menighedernes Tilstand** og om deres Virksomhed i og udenfor samme. Af disse forskjellige Beretninger, hvilke ere blevne optagne i „Den danske Evangelist“, viste det sig, at Fred og Enighed var herstende i alle Menigheder, og at de ogsaa havde havt mere eller mindre Tilvært her og der. At denne Tilvært kun var lille, havde som altid sin Grund i, at nogle Medlemmer vare udvandrede, andre døde og enkelte udelukte. Den rene Tilvært var omtrent 65, saa at Menighederne for nærværende Tid tælle ca. 2160 Medlemmer.

Førend Formiddagsmødet blev sluttet, valgtes Brd. B. Jensen, Chr. Larsen og M. Larsen til at ordne de **Spørgsmaal**, der skulde fremlægges for Konferentsen. Mødet sluttedes Kl. 12 med Bøn af L. Andersen.

Efter to Timers Ophold om Middagen tog Mødet atter sin Begyndelse Kl. 2 med Afhyngelsen af Ps. 195 og Bøn af N. P. Petersen. Missionærerne fortsatte deres Beretninger, hvorefter Br. M. Larsen bemærkede: Af alle de afgivne Beretninger see vi for det Første, at der er stor Mangel paa Arbeidere, hvorfor det er fornødent ikke alene at fortsætte Understøttelsen til dem, vi have, men ogsaa, om muligt, at udsende nogle flere. Dernæst see vi, at Missionærerne ikke have Aarsag til at blive stolte af deres Virksomhed, men at Herren dog virker og fremmer sit Rige til sit Navns Forherligelse. Han foreslog derpaa at vælge nogle Brødre til at drøfte Spørgsmaalet om, hvorledes det skulde være med **Missionærenes Lønning til næste Aar**. Brd. L. Henriksen, S. Røbner, S. Gräfe, Chr. Larsen og Chr. Nørgaard

bleve derpaa valgte til at gjøre Forslag desangaaende. — Det Nafte blev nu udtalt, at Missionærerne maatte tænke paa Samsø og Greenaa-Egnen, hvor der findes nogle enkelte Sødskende.

Cl. Peters jun. fra Slesvig, som var kommen for at besøge os i sin Faders Sted, fik nu Ordet. Han hilfede de forsamlede Brødre, fortalte, at han havde været 3 Aar paa et Seminarium i Rochester i Amerika, hvorfra han var hjemkommen sidste Sommer for at tage Deel i Missionsvirksomheden i sit Hjem. Menigheden var dengang beskæftiget med Opførelsen af to Kapeller, et i Cappeln, som blev aabnet til Gudstjeneste i Juli Maaned, og et i Slesvig By, som blev taget i Brug den 23. December. Dengang var det kun faare smaat med Guds Riges Fremgang i Cappeln, kun 3 eller 4 Fremmede indfandt sig til Forsamlingerne; men omfider viste der sig dog et Tegns til Fremgang, idet en Kone blev ombendt til Herren. Fra den Tid af tog Forsamlingsbesøgene til; Kapellet blev fuldt, og Herren velsignede sit Ord til flere Sjæles Bættelse og Ombendelse, saa at 7 Personer allerede vare blevne døbt, medens andre stode Menigheden nær. Præsterne havde gjort, hvad de kunde, for at standse Herrens Værk, men det var ikke lykkedes dem. I Slesvig By gik det langsomt fremad; kun ved vore Høitidsfester og naar der var noget Nyt paa Færde, blive Forsamlingerne godt besøgte. I Baasten bleve 6 eller 7 døbt, og Mange vare tilstede for at bivaane den hellige Handling, hvilken endog blev gunstig bedømt i en offentlig Avis. Siden Nytaar have vi døbt 21 Sjæle, og paa alle Stationer findes for Tiden 18 Personer, som have meldt sig til Optagelse.

Til Advarsel for Andre vil jeg dog tilføie: En ung Pige paa 18 Aar, som havde været forlovet, men hvis Forlovelse blev ophævet, hvorefter hun fik en stor Sorg, syntes derved at ledes til Ombendelse. Hun blev omhyggelig prøvet, deels af Enkelte og deels af Menigheden og derefter døbt; men 3 Uger efter faldt hun aldeles tilbage

til Verden. Jeg fortæller blot dette, for at I ogsaa her i Danmark bør være forsigtige med Hensyn til Optagelser.

J. Nielsen fra Slesvig berettede derpaa om den nordlige Deel af Slesvig, hvor han for det Meste er ene om Missionsvirksomheden. De havde Fred og Enighed iblandt Søndfende og havde kunnet glæde sig ved en liden Fremgang, og til Guds Ære kunde han meddele, at de vare blevne sparede for saadanne Sværmere, som vore Søndfende havde lidt af andre Steder.

Cl. Peters fik atter Ordet. Han sagde: Det var min Faders Hensigt at besøge Eder, men paa Grund af de mange Optagelser blev han forhindret deri. Derfor bleve Br. J. Nielsen og jeg sendte hertil som Afordnede fra den slesvigiske Menighed for at erfare, om vi kunne nære det Haab at faae lidt Hjælp hos Eder til de to Kapeller, vi have bygget i Slesvig, hvilke tilsammen have kostet over 31,000 Rmk. Af denne Sum, af hvilken der er betalt ca. 16,350 Rmk., har Menigheden selv betalt 12,000 Rmk.; men nu ere vore Kræfter udtømte, og vi komme derfor med den Opfordring, om I ville laane Herren en Gave ved at hidrage til Afbetaling paa den tilbageværende Gjæld, og om I ville give os et Raad, hvorledes denne Indsamling iblandt Eder bedst kan gaae for sig.

Flere Brødre raadede de slesvigiske Brødre til at opsætte deres Bengeindsamling til lidt længere hen i Tiden, indtil Klagen over de knappe Tider var hørt lidt op. De turde ikke love dem noget bestemt, men haabede dog at de vilde være velkomne, hvis de besøgte Menighederne i Danmark, og at de ogsaa vilde erholde en liden Hjælp. Smidlertid overlod de det til dem selv at gjøre, som de syntes kunde være bedst, enten selv at besøge Menighederne eller at anmode om Hjælp ved Brødrene, som vare her tilstede fra Menighederne.

Fra Br. Stoel fremlagdes derpaa det Spørgsmaal: **Var det ikke godt, om Konferentsen vedtog at holde eet eller to Bønsmøder i dette Aar for Menighedernes Børn**

og Søndagskolerne? Han sagde: Det forekommer mig, at Herren i Aar har svaret os paa vore Bønmoder for vore Børn, og er det derfor ikke godt, at Konferentsen bestemmer to Bønmoder for vore Børn?

M. Larsen foreslog at efterkomme den evangeliske Alliances Opfordring, som sædvanlig bestemmer et Bøn-møde for Børn paa en bestemt Dag om Aaret.

Røbner bemærkede, at to Bønmoder vare bedre end et, og sagde, at vi jo ogsaa kunde afholde to.

M. Larsen: Jeg tænker, at der holdes Bønmoder i alle Menigheder, og at der i disse ogsaa bedes for deres Børn. Iøvrigt have vi, naar vi efterkomme Alliances Opfordring, ogsaa to Bønmoder for Børn, nemlig et Bøn-møde engang om Sommeren og et i den egentlige Bøn-uge, da der saa tillige er fastsat en Dag til Bøn for Børn.

Det blev derpaa eenstemmigt vedtaget at følge Alliances Opfordring til Bønmoder for Børn, og M. Larsen blev anmodet om at bekjendtgjøre i „Evangelisten“, naar disse Møder skulde finde Sted.

Et andet Spørgsmaal blev derpaa fremlagt: **Ere det gamle Testaments Bud og Befalinger gyldige for de Christne?** M. Larsen sagde: Begreberne ere forvirrede i den Henseende. Vi have som Christne holdt fast paa, at der var en moralisk og en ceremoniel Lov, og at vi som Christne skulde holde den moraliske Lov men ikke den ceremonielle, fordi den var ophævet og fuldendt af Christus; men i Guds Ord finde vi ikke nogen saadan Adskillelse af Loven. Min fulde Overbeviisning er, at vi have intet med det gamle Testaments Anordninger at gjøre, uden forsaavidt de ere anførte som Befalinger i det nye, som alene er de Christnes Lovbog. At den Deel af Loven, som vi have kaldt den ceremonielle, er ophævet, ere vi vist alle enige om; men at der ogsaa er foregaaet en væsentlig Forandring eller Omstiftelse af den saakaldte moraliske Lov, see vi tydelig i Guds Ord. I Ebr. 7, 18. Læse vi, at der skeer en Afstæffelse af det foregaaende Bud, fordi det var svagt og unyttigt, og at Loven har Intet

fuldkommet, men at der er indført et bedre Gaab, ved hvilket vi nærme os til Gud. Og om vi end her kunne komme til at tænke paa den ceremonielle Deel af Loven, saa er det dog klart, at der tales om den moraliske Deel af Loven i 2 Cor. 3, 7—11., hvor det hedder: „Men dersom den dødbringende Bogstavstjeneste, indgraven i Stene, stete i Herlighed, saa at Israels Børn ikke kunde betragte Moses' Ansigt formedelst hans Ansigts Herlighed, som dog skulde forsvinde: hvi skulde da ikke Aandens Tjeneste end mere være i Herlighed?“ Og at det var denne Lov, indgraven i Stene, som kaldes Fordømmelsens Tjeneste, der skulde affattes, fordi den kun kunde ihjellslaae, see vi i disse Vers, hvor det til Slutning hedder: „Thi dersom det, der skulde affattes, var i Herlighed, da skal det, som bliver, nemlig Aandens Tjeneste, meget mere være i Herlighed“.

L. Henriksen henviste til Ap. Gj. 15, 28., hvor der tales om de Ting, som den Hellig Aand har paalagt os at holde af den Lov, som var Skygger og Billeder paa det, der skulde komme. Og at Sabbatherne hørte med til disse Skygger og Billeder, hvis Legeme er Kristus, see vi klart i Col. 2, 16., hvor der siges: „Derfor dømme Ingen Eder i Mad eller i Drikke eller i Henseende til Høitider eller Nymaaner eller Sabbather“ osv.

Flere Brødre udtalte sig i samme Retning, og at de vare komne til den Overbeviisning, at vi som Christne ikke have med det gamle Testaments Love og Anordninger at gjøre, men kun med det nye, efterdi det er en Pagt, som Gud giennem Kristus, hvem vi skulle høre, adlyde og efterfølge, har oprettet med os. Det nye Testament indeho lod Alt, hvad vi behøvede at vide til Salighed, ihvovvel det gamle Testament var „nyttig til Lærdom, til Overbeviisning, til Rettelse og til Optugtelse i Retfærdighed“. Apostlerne som den nye Pags Tjenere henviste heller aldrig til det gamle Testaments Bud og Befalinger som noget, de Christne skulde holde og gjøre, men kun til Jesu Ord og deres egne Taler og Breve.

Dahlgren fortalte om en Kone, som var fristet af

Adventisterne. Hun gav dem tilfidsft det Spørgsmaal: „Er det nye Testament ikke nok til at belære os om Salighedens Vej?" Der blev svaret Jo. „Nu", sagde hun, „saa har jeg nok, saa er jeg tilfreds, saa bryder jeg mig ikke om Adventisterne".

Græse troer, at vi let komme ind i den adventistiske Bildfarelse, hvis vi holde os til det gamle Testaments Bud og Befalinger.

M. Larsen syntes ikke, at vi stulde gaae videre i Diskussionen om Sabbathsbudet, da Alt, hvad der var anført, var klart nok til at vise os, at vi ikke havde noget at gjøre med det gamle Testaments Sabbath.

Røbner paapeger, at Sabbathsbudet er ikke det Æneste, der har forvirret Begreberne hos de Christne. Der er meget Andet, som de have taget med fra det gamle Testament. Med Undtagelse af Sabbathsbudet ere alle de andre Bud i det gamle Testament anførte i det nye, og de ere ikke alene anførte, men stærpede og aandelig udvidede. Det gamle Testaments Sabbath var en Skygge eller et Billede paa Hvilen i Christus, som kun den kan have, der troer paa ham. Guds Børn ville ikke alene have Sabbath som Gøderne, hvor man holdt Sabbath, naar man blot undlod at foretage sig nogen Gjerning, nei, de ville hvile med Tankerne, for at de kunne have Samfund med Gud. Gødernes Sabbath var et Nag, men saaledes ikke de Christnes Hviledag, hvilken Dag vi hverken kunne eller ville undvære. Vi kunne lade alt Grubleri fare, om hvad der er Morallov, og hvad der er Ceremoniallov; thi vi have Jesu og Apostilernes Forstrifter i det nye Testament og den Hellig Aand, som minder os om Alt, hvad Jesus og ikke hvad Moses har lært os.

L. Henriksen viser atter hen til Col. 2, 16. og siger: Af de Ord: „Derfor dømme Ingen Edet i Henseende til Høitider eller Nymaaner eller Sabbather", er Sagen saa klar som mulig. Ved Ordet „Sabbather" ere alle Sabbather indbefattede, og vi see, at de kun ere en Skygge

af Christus, som er vor rette Fred eller Hvile. Man maa forundre sig over, at Noget kan misforstaae disse Ord.

M. Larsen: Jesus overtraadte virkelig den jødiske Sabbathslov og kaldte sig en Herre over Sabbathen. Derimod kunde Jøderne ikke anklage ham som Overtræder af de andre Bud. Dette tyder paa, at han som det Legeme, der afstyggede Sabbathen, vilde give sine Børn en anden Sabbathshvile. De Christne ere nu heller ikke under Lovens „Du skal“, men under Naadens „Vi maa“. Vi ere ikke Trælle, men Børn.

N. B. Truelsen: Da Jesus kom, sammensattede han Loven i de to Bud: „Elst Gud og Din Næste som Dig selv“, og det hedder, at „Lovens Fordring skulde fuldbringes i os, som ikke vandre efter Kjødets men efter Aandens“, Rom. 8, 4.; men Lovens Fordring, at elste Gud og Næsten som sig selv, kan godt efterkommes, fordi vi helligholde en anden Dag end den gamle Skyggesabbath. S. Matt. 5. see vi, at Jesus ligesom grunder sin Lære paa den moraliske Lov; men ligesom en Flod, der løber ud i Havet, opsluges af dette, saaledes opsluges ogsaa den gamle Pagt af den nye, hvilket finder Sted for den nye Pags Folk.

Røbner: „Himmel og Jord skal forgaae, førend en Tøddel af Loven bortfalder“, hedder det. Disse Ord synes at være i Strid med det, vi have talt om; men det ere de ingeniunde. Meningen er, at den gamle Lov er ikke opløst, men hævet og udviklet til noget Høiere. Vi ville ikke afstæffe Hviledagen, nei, vi ville netop have den rette Hviledag, en fuldkommere Sabbath end den Jøderne havde.

Stoel: Apostelens Hjerte var vistnok opfyldt med Glæde, da han sagde: „I ere ikke under Loven, men under Naaden“.

N. Jensen: Skygger og Forbilleder skulde forsvinde isølge Guds klare Ord, og da Sabbathen saavel som de øvrige Festsdage ere en Skygge af Christus (Col. 2, 16:), saa følger det af sig selv, at den er forsvunden.

Røbner: Naar man paastaer, at Paulus holdt Jødernes Sabbath, fordi han gik ind i Synagogen og prædikede paa deres Sabbath, saa kunde man ligesaa godt paastaae, at Missionærene i Indien og China ere Afgudsdyrkere, fordi de prædike ved de hedenste Fester og paa Hedningernes Fesfdage. I „Apostlernes Gjerninger“, i det 20. Kapitel, see vi, at Disciplene vare samlede paa den første Dag i Ugen for at bryde Brødet. Dette Sted, hvilket jeg ogsaa havde anført i min Artikel om Sabbathen, som stod at læse i „Den danske Evangelist“, have Adventisterne forklaret saaledes, at da Paulus talte til efter Midnat, saa brød de Brødet om Mandag Morgen, altsaa ikke om Søndagen. En saadan Fortolkning er intetsigende; thi der staaer, at de vare „samlede den første Dag i Ugen for at bryde Brødet“, og disse Ord ere saa klare som muligt. Men Paulus var ingen jødisk Lovmand og brød sig ikke om Klokkeslettet.

Dahlgren: Naar vi læse 5. Mos. 5, 15.: „Da Du skal komme ihu, at Du var en Træl i Ægyptens Land, og at Herren Din Gud udførte Dig derfra med en stærk Haand og med en udrakt Arm; derfor haver Herren Din Gud budet Dig at holde Sabbathsdagen“ — saa kunne vi ikke have faaet hiin Sabbathsdag af den Marsdag, da vi aldrig have været Trælle i Ægypten og altsaa ikke ere blevne førte ud derfra. Derimod have vi desværre været Syndens Trælle, men ere førte ud af denne Trældom ved Jesus Christus, af hvem hiin gamle Sabbath kun var en Skygge. I Christus have vi vor Hvile, han er vor Sabbath, og om vi end derfor ikke have noget at gjøre med den gamle Sabbath, saa finde vi det alligevel fornødent at have en Hviledag hver Uge, og hvilken Dag er da bedre egnet dertil end den Dag, paa hvilken Jesus opstod fra de Døde, udgjød sin Aand, besøgte sine Disciple, og paa hvilken Dag de ogsaa samlede sig for at bryde Brødet.

N. P. Truelsen: Hver Dag skal betragtes som en Gave fra Gud, paa hvilken vi bør være hellige for ham. I Rom. 14, 5. læse vi, at „Nogle agtede den ene Dag

fremfor den anden, og at Andre agtede hver Dag lige", og i Gal. 4, 10. finde vi, at de Galater toge „vare paa Dage, Tider og Aar", Ting, som lastes af Paulus. Den ene Dag er nu i og for sig ligesaa god som den anden. Hvad det især kommer an paa, er at hvile i Gud. Jeg mener, at det derfor alligevel er godt, at vi have en bestemt Hviledag, og at Dyrigheden indstjærper Helligholdelsen af denne Dag.

Røbner: Guds Ord har sat os, som ere Guds Børn, under hans Aands Veiledning og Underviisning. Ved Aanden og Guds Ord fatte vi let, at vi bør have en Hviledag, og at denne er den Dag, vi helligholde som Christne. Der have været andre Ting, som ogsaa have kunnet forvirre Begreberne. I den gamle Pagts Tid havde mange af de Gamle flere Hustruer, og der er strengt taget ikke et bestemt Skriftsted derimod; alligevel er det aldrig faldet Noget blandt de Christne ind, med Undtagelse af de gudsbespottelige Mormoner, at have flere Hustruer. Selve Jøderne have nu kun hver sin Hustru. Ligeledes havde man Slaver i den gamle Pagts Tid, og herimod er Guds Ord ogsaa særdeles sparsomt paa Advarsler. Før Slavekrigen i Amerika holdt endog en Deel Christne Slaver; men siden den Tid er der Ingen, der gjør det eller mere forsvarer det. Guds Aand har saaledes Tid efter andet klaret Begreberne, og det gjør den ogsaa med Hensyn til Sabbathen. Naar Adventisterne selv skrive, at Lørdags-Sabbathen har slet intet med Forsoningen eller Forløsningen i Kristus at gjøre, saa have vi nok for at svare dem: saa have vi Christne heller intet at gjøre med Lørdagen. Naar Adventisterne komme til os, ikke for at prædike Kristus men Lørdags-Sabbathen, saa burde man hverken høre paa dem eller lade dem afholde Forsamlinger hos sig; thi foruden deres Lære om Sabbathen er der meget Sværmeri i deres Lærdomme.

N. Larsen bemærker, at deres idelige Paaberaabelse af Sabbathen langtfra ikke er det eneste, man bør være bange for; men deres Lære om Menneskets Sjæl og Aand

og de Ugudeliges Tilintetgjørelse efter Dommen ere lige-
 saa farlige Lærdomme. I deres Henviisninger til Skriften,
 Side 13, hedder det: „Mennesket døer og bliver til Støv,
 Sjælen eller Livet hører op, Aanden eller Aandedrættet
 gaaer til Gud, som gav den, Sindet og Tankerne forgaae.
 Kristus opreiser Støvet igjen, Aandedrættet eller Livsaande
 bliver igjen givet til Mennesket, han bliver atter en levende
 Sjæl og har da igjen Sind, Tanke og Følelse“.

M. Larsen troer, at vi have faaet saameget ud af
 Samtalen om denne Gjenstand, at det er os aldeles klart,
 at Søndagen er de Christnes Hviledag.

**Et andet Spørgsmaal kom derpaa under Overveielse:
 Er Baptisternes Troesbekjendelse i Overensstemmelse med
 Medlemmernes Overbeviisning?**

M. Larsen, som bragte dette Spørgsmaal frem,
 bemærkede: Der er bleven benyttet Beviis af det gamle
 Testamente i Troesbekjendelsen til at stadfæste Sabbaths-
 budet, og det synes, at disse Beviser ikke passe i saa
 Henseende.

Røbn er, som havde været med til at udarbejde Troes-
 bekjendelsen, tilstaaer, at han har faaet et klarere Begreb
 om denne Sag siden den Tid og har ogsaa Adventisterne
 at takke derfor. Han tilføier, at Troesbekjendelsen var
 ikke bestemt til at være en symbolisk Bog; men han
 holdt det kun for at være godt, at vi havde et saadant
 Skrift, som nogenlunde angav, hvad vi troede, at Andre
 kunde overbevise sig derom. I Henseende til Læren om
 Sabbathen anede vi slet ikke, at Rogen skulde komme og
 lære os at helligholde Jødernes Sabbat. Vi havde med
 den Artikel om Sabbathen kun de Mennesker for Øie, som
 slet ikke ville helligholde nogensomhelst Dag.

M. Larsen troer, at det var godt, om dette Punkt
 i Troesbekjendelsen blev forandret efter Medlemmernes
 Overbeviisning.

Flere Brødre troede, at det var uheldigt at begynde
 med at forandre noget paa Troesbekjendelsen, især da

man aldrig kunde opnaae fuldkommen rigtige Udtryk, og een Forandring fristede til at foretage flere osv.

M. Larsen spørger: Hvad forstaaes der ved de Ord i Ebr. 4, 8., at Gud har talet om en anden Dag end den syvende Dag?

Dahlgren mener, at der tales om Evangeliets eller Naadens Dag.

Røbner: To Ting sættes dog ved Siden af hinanden. Gud skabte Verden og hvilede paa den syvende Dag. Kristus jelskte Verden og hvilede ogsaa, og det hedder: „Thi den (ikke hvo, som det seilagtig lyder i vort danske Testamente), som er indgaaet til sin Hvile, ogsaa han hviler fra sine Gjerninger ligesom Gud fra sine“. Og vi opfordres til at besitte os paa at komme ind til Christi Hvile, paa det vi ikke skulle falde efter samme Bantros Exempel.

Hvorved kan man have Forsikkring om, at man er kaldet af Herren til den Bestilling, som man har i Menigheden, og hvorved aabenbarer det sig, at man selv har den Forsikkring?

M. Larsen: Det bør være klart for Enhver, der har en Tjeneste i Menigheden, at han har den af vor Herre; men vil man opfaae det Spørgsmaal: hvoraf veed Du, at Du har faaet den Bestilling af Herren, saa vil der vistnok blive givet forskellige Svar. Hvad Prædikeembedet angaaer, saa vil maastee En sige: Jeg har en saa stor Trang og Drift til at prædike, og den maa Gud have givet mig; det er for mig Beviset. Men selv ugudelige Mennefter kunne have en Drift og Nidkjærhed til at prædike, og dem har Gud dog ikke kaldet, da han ikke vil, at de skulle tage hans Pagt i deres Mund. Andre mene maastee at være kaldet af Gud, fordi de have Lyft til denne Gjerning; men Lyften kan være en uægte. Atter Andre mene, at naar man har Gaver til at prædike, saa er man kaldet af Herren; men hvem skal bedømme Gaverne? Vedkommende selv, eller Andre? Endnu Andre mene at være kaldet af Gud, naar deres Virksomhed frones med Held-

og Betsignelse; men dette er heller ikke et afgjort Beviis for en Persons Kaldelse af Gud. Min Overbeviisning er, at Bevistet for, at man er kaldet af Gud, er, at man er kaldet af Menigheden. Vi troe jo, at Guds Aand er tilstede iblandt hans Børn, og naar de vælge en Mand til en Bestilling i Menigheden, maa han derved have Bevistet for at være kaldet af Gud. Men om han siden kaster Bestillingen fra sig, fordi det ikke er efter hans Hoved, saa beviser han derved, at han ikke troer, at han er bestiftet af Herren, men af Menneſker. Den derimod, som paaser sin Bestilling ufortrøden, han lægger for Dagen, at han troer, Herren har kaldet ham til hans Gjerning.

Græſe troer, at man kan kjende, om en Mand er kaldet af Gud, naar Guds Menighed er ret tilfreds med ham; men hvis den bliver kjed af ham som Lærer eller Forstander, bør han trække sig tilbage.

N. B. Truelſen: Menigheden maa betragtes som Guds Repræſentant, og derfor maa dens Valg betragtes som Guds Valg; men den kan dog ogsaa tage Feil i Henseende til Valg af Lærere. Vi ſee t. Ex., hvorledes Diotrephes, som ogsaa var valgt til Lærer, gjorde sig stor og ikke vilde antage Brødrene (Joh. 3, 9).

Røbner: Man gjør Forskjel paa Kald. Ethvert Guds Barn er kaldet til at vidne om Herren; men der udfordres en ſæregen Kaldelse til at være Lærer eller Prædikant, og denne Kaldelse maa finde Sted gennem Menigheden; dog, finder den siden, at den har handlet forkeert, bør den affætte ham igjen.

M. Larsen: Om en Enkelt ſiger til mig: Du buer ikke til at være Prædikant, ſkal jeg derfor forlade mit Kald? nei langtſra! men derſom Menigheden i ſin Heelhed ſiger det og affætter mig, da bør jeg gjøre det. Enhver, som har et Kald i Menigheden, bør anſee det for heiligt og ikke nedlægge det, fordi han ikke kan ſaae ſin Villie ſat igjennem. At Menigheden, som har valgt ham, ogsaa har Ret til at affætte ham, er en Selvfølge, og Vedkommende bør da ogsaa tage imod Affættelſen ſom fra Herren.

Dahlgren: Selv om der ere mange daarlige Medlemmer i Menigheden, saa kan vor Herre alligevel lede og styre deres Hjerter ved Foretagelsen af saadanne Balg-

Røbner: Nogle ville paastaae, at det er Beviis for, at en Mand er kaldet af Gud, naar han bliver Medskab til en Deel Menneskers Omvendelse; men dette er ikke noget afgjørende Beviis. Gud kan jo bruge alle Slags Midler til Synderes Omvendelse. I Elberfeldt har jeg hørt om en Mand, som der var Medskab til mange Menneskers Omvendelse. Han foretog sig omsider noget aldeles Forargeligt, hvorfor han flygtede til Amerika, hvor han endte sit Liv ved Selvmord. Dette, at man jeer Frugt af sin Birkfomhed, er altsaa intet Beviis for, at man er kaldet af Gud.

N. P. Truelsen troer, at en Prædikant bør tillige have den Forsikring, at han er et Guds Barn, ellers kan han ikke være til Betsignelse som Lærer.

Røbner: Vi gjøre bedst i at holde os til det ene. Menighedens Balg. Gud har lagt det i Menighedens Haand.

Spvad kan og bør der gøres for de unge Mennesker, som komme i Menigheden?

M. Larsen: Det maa være os om at gjøre, at de mange unge Mennesker kunne faae den rette aandelige Opdragelse i Guds Menighed. Unge Mennesker ere ofte letfindede og have Tilbøielighed til at samles med andre letfindede unge Mennesker. Dette maa forebygges saavidt muligt. De holde sædvanligt af Kundstaber og tragte derefter, men søge som oftest efter dem paa en forkeert Maade, idet de læse allehaande Ting, som mere skade end gavne dem. Menigheden, og navnlig de ældre Brødre og Søstre i den, bør see til, at de erholde god Bibellæse, deels ved at faae dem til selv at læse flittig i Bibelen og deels ved at lede dem til at besøge Bibellæsning og deslige. De Unge ere undertiden tilbøielige til at unddrage sig de Gamle, men derfor bør de Gamle see at vinde de Unges Kjærlighed og Fortrolighed, for at de kunne have den

rette Indflydelse paa dem. Jeg læste nylig i „Tidens Tæfken“, hvad Br. A. Fernholm siger om de Unges Natforsamlinger, hvilke han fremstiller som stadelige, da de lede til daarlige Ting, og jeg er enig med ham i, at disse natlige Sammenkomster bør forhindres saa meget som muligt. Unglingsforeninger ere at anbefale, men de Gamle bør vaage over disse Foreninger, ellers kunne ogsaa disse udarte sig til noget Stadeligt og blive til Fordærvelse istedetfor til Velsignelse. See vi hen til Kirkehistorien, saa have vi ikke saa Exempler paa, hvorledes Menigheder ere gaaede under, paa Grund af, at de Unge ikke ere ledte i de Gamles Fodspor.

N. B. Truelssen fortæller om Tilstanden i Sverrig, som er saa glædelig, idet mange unge Mennesker ere komne til Troen og optagne i Menigheden. De Gamle bør være et godt Exempel for de Unge i deres hele Omgang, og siden kunne de formane, advare og opmuntre dem. De bør ikke være som Kain, der sagde: „Mon jeg være min Broders Vogter?“ Alt samles for at læse og samtale over Guds Ord og holde Bøn og synge Psalmer er saare fornødent for dem; men alt dette bør gøres i den rette Aand, og for at dette kan skee, maa man tilstaae, at der er meget for de Gamle at gjøre i saa Henseende. I Sverrig ere Mange gaaede tilbage af Mangel paa fornøden Pleie.

Røbner: For at den Gamle kan undervise den Unge, maa han være gammel i aandelig Henseende. Det Modsatte kan ogsaa være Tilfældet; den Unge kan være gammel og den Gamle ung. Skrækkeligt Hovmod kan ogsaa findes hos de Gamle, naar de ville beraabe sig paa deres Alder osv. Aarene kunne gjøre os haarde og stive, men de burde gjøre os ydmyge og høielige. De Unge bør derfor see, at de Gamle ogsaa kunne bøie sig og give dem Ret i det, hvori de have Ret, og det om de end ere nok saa unge. De Gamle bør være som Paulus i Rom. 1, 11. 12., der troede, at han ogsaa kunde lære af dem, der vare yngre i Troen end han.

M. Larsen: De Gamle bør lære at blive varme

af de Unge, og de Unge bør lære Forstand af de Gamle; men i ethvert Tilfælde er det de Unges Pligt at ære og agte de Gamle.

Hvorledes skulle vi forholde os overfor Adventisterne?

Paa dette Spørgsmaal blev svaret, at det var bedst hverken at gaae til deres Forsamlinger eller lade dem afholde Forsamlinger hos os.

Der blev derpaa sluttet med Bøn af J. Nielsen Kl. 6, og efter et kort Ophold ledede Brd. Dahlgren og P. Sønder en offentlig Forsamling.

Lørdag Morgen Kl. 9 aabnedes Mødet med Afhyngelsen af Psalmen 478 og Bøn af Br. Græse.

Mr. Larsen, som indtog Forsædet, lod først et Brev fra Eskild Jensen og et fra N. M. Hansen læse.

Derpaa kom **Missionsfagen** og navnlig **Missionærenes Lønning** for det næste Aar paa Bane. Den Komitee, som var valgt til at drøfte dette Spørgsmaal, havde været samlet og afgav nu dens Kjendelse. Den fandt det ikke raadeligt at nedsætte Lønnen for nogen af Missionærerne, men den turde heller ikke forhøje den. Det foresloges altsaa, at B. Jensen skulde have 600 Kr., Mr. Larsen 500 Kr., P. Sønder 500 Kr., N. P. Stoel 250 Kr., Chr. Petersen 100 Kr., Ferdinand Nielsen 50 Kr. og Chr. Christensen 50 Kr. Disse to sidstnævnte Brødre, som begge ere i Hals Menighed, foresloges at dele de 100 Kr., som J. Nielsen ellers har faaet alene. De skulle have dem, ikke som Missionærer men som Menighedsprædikanter. Disse Forslag bleve derpaa vedtagne af Konferentsen.

Stoel fremlagde derpaa **Regulabet over Indtægt og Udgift** i det sidste Konferentsaar, nemlig fra 11. Sept. 1877 til 31. Mai 1878, hvilket stillede sig saaledes:

I n d t æ g t:		Kr.	Ø
Beholdning fra Konferentsjaarret 1876—77		314	96
Fra Aalborg		150	"
" Abbedved		74	57
" Bornholm		16	"
" En Broder i Amerika		140	"
" " " " Californien		3	"
" " " " A. Peter		100	"
" " Søsters Bidrag		20	"
" " " i Helsingør		10	"
" J. og H. Sipperup		5	"
" C. P.		4	25
" H.		2	"
" Hals		55	"
" Høiby		32	"
" Falster og Skjoldland		16	"
" Farre Mhd.		30	"
" Kjøbenhavns Mhd.		349	44
" Langelands Mhd.		26	"
" Jetsmark Mhd.		56	"
" Vøgtør Mhd.		84	"
" Dure Mhd.		66	75
" Sipperup Mhd.		48	"
" Bandløse Mhd.		75	50
" Beile Mhd.		75	"
" Bestbølland		79	"
" Jensen fra Falster		2	"
" Slagelse Mhd.		48	"
I ndkommen for Protokoller		65	"
S a l t		1,947	47

U d g i f t e n v a r:		Kr.	Ø.
Til Peter Sønder, som havde faaet 35 Kr. forud, nemlig ifjor		465	"
" B. Jensen		600	"
" M. Larsen		500	"
" A. P. Støel		250	"
" Chr. Petersen		100	"
" Ferdinand Nielsen		100	"
F o r Protokoller		89	"
" Breve og Skrivematerialer		5	5
		2,109	5

Stoel oplyste, at der altsaa fattedes endnu 161 Kr. 58 Ø.
i den Sum, som skulde udbetales for dette Konferentsjaar.

M. Larsen syntes, at enkelte Menigheder kun havde givet saare lidet i Forhold til deres Medlemsantal. Grundet paa det Lovte, at de 3 Menigheder paa Fyen, Langeland og Lolland havde lovet at give det samme til Foreningskassen, som de tidligere havde givet direkte til B. Jensen, havde Foreningskassen paataget sig at udbetale ham hans fulde Løn; men disse Menigheder havde ikke efterkommet deres Forpligtelser, hvilket de burde anmodes om at gjøre.

M. Larsen: Tillad mig at bemærke: Da vi tre Menigheder bleve enige om at understøtte Br. B. Jensen, var det ordnet saaledes, at han skulde have det Halve fra Menigheden paa Fyen, nemlig 150 Kr., og det andet Halve fra Lolland og Langeland; af disse sidste 150 Kr. skulde Lolland betale de 100 Kr. Siden den Tid er den lollandste Menighed deelt i to Menigheder, den vestlollandste med 45 Medlemmer og den faldsterste med 33 Medlemmer. Nu spørger jeg, om den vestlollandste Menighed ikke nogenlunde har efterkommet sin Forpligtelse. De andre Menigheder maa tale deres egen Saa.

Stoel oplyste, at den vestlollandste Menighed havde indbetalt i de sidste tre Fjerdingsaar 79 Kr., saa at den altsaa havde efterkommet sin Forpligtelse.

B. Jensen bemærkede, at Grunden til, at den faldsterste Menighed kun havde givet 16 Kr., laa i, at den havde havt saa meget at gjøre med at afbetale paa et Huus, som den havde kjøbt til Forsamlingshuus.

Konferentsen anmodede H. Sørensen fra Fyen om at minde Menigheden i Dure om at indsende de Bidrag til Foreningskassen, som den tidligere havde paataget sig at give B. Jensen. — Dette lovede han at gjøre.

M. Larsen talte om, at andre Menigheder ogsaa havde indsendt saa lidet, saaledes en Menighed, som tæller ca. 150 Medlemmer, kun 16 Kr.; en anden større Menighed havde slet intet sendt. Det var godt, om vi alle vare enige om at støtte Kassen saa meget som muligt.

M. Larsen talte derpaa om, at der i de sidste 3 Fierdingaar kun var indkommen lidet fra Menighederne til Hedningemissionen. Følgende var indkommen:

	Kr.	Ø.
Fra G. Larsens Negerbøsse	12	"
" Wilmanns	15	"
" en Broder i Slesvig	1	"
" et Medlem i Jetsmark Mhd.	10	"
Wed N. Jørgensen	3	"
Uf S. Nøregaards Legat, Kjøbenhavn	40	"
" en Bøsse i N. Esildstrup	10	"
" Wandløse Mhd.	50	"
" N. Snebe	30	"
" en ikke navnkundig Broder	25	"
" J. Larsens Negerbøsse	6	"
" Slagelse Mhd.	9	"
" Bestlollands Mhd.	6	"
" Langelands Mhd.	13	"
" Amerita	11	25
" Sipperup	13	52
" Christiansen i Gjedve	2	"
" Søndagskolen i Gjedstrup	5	"
" Søster H.	20	"
<u>Tilsammen ...</u>		<u>281 77</u>

og til **Traktater** havde han modtaget:

	Kr.	Ø.
Fra Sipperup	3	6
" B. Jensen	2	"
" Dypelstrup	5	"
" Bestlolland	3	"
<u>Tilsammen ...</u>		<u>13 6</u>

Sens Nielsen mindede om, at Missionærerne burde opfordre Menighederne til at yde Bidrag til de forskjellige Missioner.

Hvad kan der gøres for at vække Lysten til at ofre for Missionen?

M. Larsen: Ifjor havde flere Menigheder Bazarer og deslige, som ikke indbragte saa lidet, men i Aar har kun den kjøbenhavnske Menighed havt noget lignende, nemlig et Slags Auktion, som indbragte 830 Kr. Sult samlede den kjøbenhavnske Menighed sidste Aar 4,165 Kr., hvilket var henvend 13 Kr. for hvert Medlem.

Stoel bemærkede, at den kjøbenhavnske Menighed havde altid staaet øverst i Henseende til at yde Bidrag.

H. Larsen meddeelte, at den kjøbenhavnske Menighed havde besluttet at holde to Concerter om Aaret for derved at samle Penge til Foreningskassen, men den haabede ogsaa, at de andre Menigheder vilde gjøre, hvad de kunde, at den ikke skulde bære en altfor stor Byrde med at give ligeoverfor samme.

Røbner fortalte, at det paalagtes Medlemmerne ved Optagelsen at give til Guds Riges Sag.

M. Larsen bemærkede, at hvis alle Menigheder gave i Forhold til den kjøbenhavnske, saa vilde de 2,200 Kr. let komme ind.

N. Madsen sagde, at det var maastee mere hensigtsmæssigt, at alle de Bidrag, som Menighederne samlede til Guds Riges Sag, og hvilke de ofte anvendte til egen Virksomhed, bleve sendte til Foreningskassen og deraf atter udbetalt til dem, der virkede for Guds Riges Ud-bredelse.

N. Hansen: Der ere lokale Forhold, som gjør det fornødent, at der ogsaa maa gives til Menighedernes egen Virksomhed.

Chr. Larsen: Hvis Konferentsen mener, at Missiø-nærerne skulde virke for Indsamling af Penge, saa kunde den paalægge M. Larsen det.

M. Larsen ønskede ikke at have den Bestilling. Han bemærkede: Da vi have faaet Meget af Herren, bør vi ogsaa give ham Meget igjen.

Man gif saa endelig over til en anden Gjenstand og talte om det Spørgmaal: Hvorledes bør en Menighed forholde sig, naar der kommer Søndstende fra andre Menig-heder eller Lande, og den ikke veed, om de staae i nogen Menighed eller ikke?

Chr. Larsen, som frembragte dette Spørgsmaal, ønskede, at der kunde blive een Regel i alle vore Menigheder.

Efter at flere Brødre havde udtalt sig om denne Gjenstand, vedtoges Følgende: Konferentsen mener,

at ukjendte Brødre eller Medlemmer, som ikke have Beviser, maa ikke have Tilladelse til at prædike eller nyde Radværelse i Menighederne.

Br. Stoel fremførte derpaa følgende Spørgsmaal: **Runde det ikke være ønskeligt og godt, om Børn, som i en meget tidlig Alder ere komne i Menigheden, afholdtes fra Menighedens Forhandlinger?** Han sagde, at han havde fremført dette Spørgsmaal efter Anmodning af Andre. Børn vare Børn og kunde let fortælle Et og Andet, som de ikke burde, til deres Forældre eller Skolekammerater.

Man talte derpaa en Deel om denne Gjenstand, men Brødrene kom kun til det Resultat, at det var vanskeligt at indføre nogen Aldersgrændse, og da man af to Underfulde vælge det mindste, syntes det, at man ikke kunde holde dem borte fra Menighedsforhandlingerne, naar de vare Medlemmer. Hvad man kunde, var, som en Broder bemærkede, at bede dem om at blive borte fra et saadant Forhandlingsmøde, hvori der forelaae Sager, som ikke var til Gavn for et Barn at overvære.

Man talte derpaa om det Spørgsmaal: **Kan Raaden, paa hvilken der i Vinter er virket i Menigheden paa Sjælland, anbefales til Efterfølgelse?**

M. Larsen: I Fjor opfattede jeg det Spørgsmaal: **Kan Moody's Maade at virke paa være at anbefale for os?** Forsøget, at virke paa en lignende Maade som han, er nu gjort her paa Sjælland, og Spørgsmaalet er, om man skal efterfølge denne Maade. Vi ønske alle at faae Sjæle frelste og gjøre vel i at belyse Sagen fra flere Sider. Hvad mene Brødrene desangaaende, og er Fremgangen her paa Sjælland at betragte som en Frugt af den nævnte Virksomhed?

L. Andersen: Flere Sjæle, som flittigt besøgte Forsamlingerne, og som vare vakke, kom ved disse Forsamlinger og Bønmoder til Gjennembrud. Dog bør man vogte sig for at blive Efterabere, hvorved man let kommer

forkeert affled og stader istedetfor at gavne. Der hører særegne Gaver til for at virke paa denne Maade.

N. B. Truelsen siger, at opvakte Sjæle undertiden fattes Mod til at aabenbare deres Tilstand; men derved at de opfordres til at give tilkjende, om de ønske Forbønner, tage de ofte Mod til sig og stille sig offentlig paa Christi og Guds Folks Side, hvilket har til Følge, at de gjennembrøde alle Hindringer.

L. Andersen taler atter om, at al saadan Virksomhed kan være god, blot vi ikke blive Efterabere af Andre.

H. Larsen bemærkede: Vi kunne ikke synge som Sanket, selv om vi ville, saaledes kunne vi heller ikke efterabe Moody.

L. Andersen: Skjøndt man ikke kan efterabe Moody eller Andre, som have særegne Gaver til denne omtalte Gjerning, saa bør man dog lægge sig efter at tale mildt og hjærligt til Sjælene, hvorved man lettere vinder dem for Sandheden end ved haarde og frastødende Ord.

M. Larsen: Man veed ikke, hvad man kan, førend man har forsøgt det. Spørgsmaalet er nu, paa hvilken Maade skal man bedst virke? Hvorledes skal man bedst anvende de Gaver, man har? Er det godt at opfordre de vakte Sjæle til at reise sig og til at begjære Forbønner?

N. B. Truelsen: Gud har skabt os forskiellig. I Sverig har der været mange Vækkelser, men der er brugt forskiellige Maader at virke paa. Jeg er selv bleven vækket ved saadanne Møder. Det, at En græder, rører ofte en Anden, at han ogsaa græder, men saadant er ikke altid ægte, og Saadanne falde ofte fra igjen; dog var det godt at benytte Leiligheden paa bedste Maade. Man kan nok opfordre til at forlange Forbøn og holde Forbøn uden at gjøre saa meget Bæsen deraf. Det steer maastee ogsaa ofte, at saadanne Sjæle, som ere hurtig vakte, optages for tidlig, hvorfor man har al Grund til at handle med Forsigtighed. Man har jo seet, at der kan komme forkeerte Ting, Sværmerier, ud af saadanne Vækkelser; men som Christne maa vi altid handle med Forstand.

M. Larsen taler ogsaa om, at man altid bør bruge Forsigtighed, da saadanne Møder, skjøndt de have været til Betsignelse, ogsaa kunne have sine Bansteligheder. Moody er originel, og han virker ikke for nogen Menighed men i Forening med et hvilket som helst Samfund. Da han kom til London, kaldte han alle Prædikanterne sammen, og i det Hele indfandt ca. 3000 sig. Han talte med dem og opfordrede dem til at tage sat paa det foreliggende Værk. Som sagt, Moody virker i Forening med Andre; han forlanger, at Andre skal hjælpe ham, ligesom Barrabas forlangte Pauli Hjælp under Opvækkelsen i Antiochia (Ap. Gj. 21, 22—26.), medens vi ofte ere bange for Andres Hjælp, vistnok fordi vi da ikke faae hele Vren. Det er ikke godt, at et Menneſte kommer i Menigheden som uomvendt; han har da saare liden Udſigt til at blive ret omvendt, og hvad der er ligesaa ſlem, han udøver da let en ſtadelig Indflydelse paa andre Medlemmer. Derfor er det nødvendigt at være forſigtig med Optagelser, ſærlig under ſaadanne Vækkelſeſtider.

L. Andersen understøtter det Sagte og tilføjer, at det var meeft hos de ſanguinſte Charakterer, hvor Føleſerne vare ſaa ſtærke, at man fandt en ſaadan ſnarlig Paa-virkning baade til den ene og den anden Side. Med Henſyn til Saadanne var det bedſt, at de ikke bleve optagne altfor hurtigt, da de Vgte nok bleve ſtaaende og kom til Menigheden alligevel.

N. B. Truelſen: Ved Optagelser har der været ſtor Forſkjel; Nogle have ſtor Klarhed i Guds Ord, Andre ikke. En Prædikant bør dog lægge ſin Kjærlighed til Tilhørerne for Dagen og ikke viſe ſig ligegyldig mod dem. Man har erfaret, at viſſe Prædikanter helſt ſee, at Tilhørerne gaae, naar Forſamlingen er endt. Dette kan ikke roſes. Blive Tilhørerne tilbage, ſom om de ønſte at høre mere, da bør man tale med dem og, hvis de ønſte det, da ogsaa bede med dem.

M. Larsen fortalte, at Br. Rode i Altona anmodede ſaadanne Sjæle, ſom ønſtede at tale med ham, enten

strax efter Gudstjenesten at komme til ham, eller hvor han boede, eller at indfinde sig i Kapellet en vis Dag i Ugen, da han saa var at træffe der. Saadant var maaskee at anbefale. Hvad L. Andersen sagde, at Prædikanterne skulle tale mildt og venligt, er Sandhed; men det er en Raadegave, som Gud giver. Nogle Prædikanter ere Tordenprædikanter som Jakob i Jerusalem, og andre Kjærlighedsprædikanter som Johannes. Man kan ikke forandre sig selv.

L. Andersen siger, at han selv hørte til de haarde; men han ønskede dog at være mild og have Kjælelser for sine Medmennesker.

M. Larsen: Vi leve i en Tid, i hvilken det store Fleertal kun vil høre, hvad der er blidt og behageligt. Det Strengt og Haarde maa der ikke prædikes om; saa hedder det, at man fordømmer Folk. Jeg tænker næppe, at man i vore Dage vilde høre Johannes den Døber. Selv Jesus, som viste sig saa sølelsesfuld, at han græd over Jerusalem, raabte dog Bæe over dens Ugudelighed.

Dahlgren: Jeg tror dog, det er godt at tale mildt og venligt. Johannes den Døber talte til Phariseer og Skrifkloge. Jakob tiltalte de Sytlere haardt, som havde indsnegret sig i Menigheden. Vi bør holde os til Jesu Kjærlighed, da det er den, der virker meest.

M. Larsen: Vi have endnu Phariseer og falske Christne for os og have derfor Grund til at tale baade strengt og alvorligt ligesom Johannes og Jesus.

H. Petersen: Man bør tale baade mildt og strengt som Apostelen Johannes og fornemmelig holde sig til Textens Ord. Gjør man det, saa har Ingen Grund til at dadle os.

Købner: Vi have talt om to Ting: om Moodys Fremgangsmaade og om at tale mildt og strengt til Tilhørerne. Lad os nu lægge paa Hjerte, hvad der kan synes at være fornuftigt og passende for os. Nogen bestemt Regel kunne vi ikke fastsætte, og der er jo Yderligheder til begge Sider. Vi bør søge den gyldne Middevei. Man maa anbefale Forsigtighed; men hvor man er altfor

forsigtig, komme sjældent Mange til Omvendelse. See vi hen til Exemplet med Fiskebrættet eller Boddet, som samler alle Slags Fiske, saa see vi, at de gode Fiske samledes i Kar, medens de raadne bleve kastede ud. Vi bør vel ikke optage falske Christne, men det kan dog ikke undgaaes. Af Signelsen om hiint Bod lære vi, hvorledes vi skulle forholde os. Vi bør derfor ikke være saa angst, men gaae ivrigt og nidhjært til Værket.

M. Larsen: Vi ere dog komne til et godt Resultat og bør bede Herren om at give os Forstand til at handle, som det er bedst.

Mødet blev nu sluttet med Bøn af Jørg. P. Hansen.

Om Eftermiddagen aabnedes Mødet atter med Afhyngelsen af Ps. 545 og Bøn af N. Hansen.

Følgende Spørgsmaal af M. Larsen blev nu forelagt: **Vår den danske Forening af Baptist-Menigheder træde ud af det tydske Forbund og betragte sig som et Forbund eller en Forening for sig selv?**

Brd. M. Larsen og S. Købner udtalte sig derhen, at vi ikke skulde gjøre det, da vi havde staaet i Forbindelse med de tydske Baptister i 40 Aar og aldrig havde havt Grund til at være misfornøiede med nævnte Forbindelse. Tværtimod havde vi i flere Henseender havt stort Gavn deraf, idet flere danske Brødre havde faaet Understøttelse deraf, og et Par havde været paa Missionskolen i Hamborg, og desuden var der ogsaa andre Ting, som talte for, at vi ikke burde hæve vor Forbindelse med dem.

M. Larsen bemærkede, at det egentlig ikke var ham om at gjøre, at vi skulde træde ud af det tydske Forbund; men han var tidligere tilstyndet af Andre til at fremlægge Spørgsmaalet. For sit eget Bedkommende saae han helst, at Forbindelsen ikke blev hædet; men naar vi nu stode og ville staae i Forbundet, saa burde vi ogsaa vedblive at sende Bidrag, især til Forbunds-kassen og Traktat-kassen, som have ydet os saa megen Hjælp.

Uden vi gjorde det, saae det dog ud til, at vi havde trukket os tilbage, og saavidt han vidste, havde Sngen indsendt Bidrag i lang Tid.

Man kom derpaa til at tale om næste Aars Konferents, som man ønskede afholdt ved samme Tid som i Aar, og da den altsaa vilde blive holdt førend den tydske, saa var det ikke fornødent at vælge afordnede Brødre til den.

Det blev vedtaget at afholde næste Aars Konferents i Kjøbenhavn og det ved samme Tid som i Aar.

Et Spørgsmaal om Traktatsagen kom nu paa Bane. M. Larsen meente, at enten maatte vi oprette en Traktatsforening selv eller ogsaa støtte Traktatsforeningen i Hamborg baade med at indsende Penge og Traktater til den, hvilke man ønskede trykte. Saaledes som det nu var, at Nogle toge Traktater fra Hamborg, Andre fra andre Selftaber og atter Andre trykte Traktater selv, foraarsagede det, at Kræfterne bleve spredte, saa at man dog ikke havde Traktater efter Ønske. Han vilde foreslaae, at vi oprettede en Traktatsforening iblandt os selv.

J. Nielsen, Elessvig, meente, at det var bedst at tage Traktaterne fra Hamborg, da vi ikke kunde saae dem saa billige ved at lade dem selv trykke; saavidt han erindrede, kunde vi saae ca. 1000 Exemplarer for 3 Kr.

M. Larsen bemærkede, at han havde talt med de tydske Brødre om Traktatsagen, og de vare villige til at trykke os Traktater, naar vi blot vilde indsende dem nogle til Trykning.

And. Arilsen sagde, at det vidste de ikke, da de lode deres Traktater trykke.

J. Nielsen: Naar vi ikke saae Traktater, da er det vor egen Skyld, fordi vi ikke indsende Penge og Traktater til Trykning.

L. Henriksen mener, at vi kunne slutte os sammen til en Forening heri Danmark; saa blive vi ingen Andre til Byrde.

M. Larsen: Til en Traktatkasse bør man give Bidrag uden at fordre Værdi for, hvad man giver; thi

ellers ville de Uformuende ikke faae Gavn deraf. Vi maa være de Sødstende heri Vandløse Tak skyldige, fordi de lode trykke Traktater. Vi kunne jo sende Penge til Vandløse Menighed, hvor der er begyndt med Udgivelsen af Traktater, og saa tillige indgive vore Bestillinger.

L. Henriksen: Derom maa vi spørge Menigheden.

Flere Brødre omtalte Nødvendigheden af at faae Traktater, især nye, da de gamle vare saa kjendte.

M. Larsen: Jeg foreslaaer, at vi danne en Traktatforening, vælge en Komitee og henvende os til England eller Amerika om Understøttelse.

Røbner: Tingens Vigtighed er os alle indlysende. Pengespørgsmaalet er vel det, der affrækker os; dog, vi maa stole paa Herren. Naar vi kunne rejse os i Herrens Navn, saa vil det nok blive til Betsignelse.

M. Arilsen troer, at det er godt, at vi vælge en Komitee.

Dette blev understøttet og vedtaget. Man vedtog nu, at denne skulde bestaae af 5 Brødre, og ved Stemmesedler bleve Brd. M. Larsen, J. Røbner, M. Larsen, And. Arilsen og L. Henriksen valgte.

Man gik nu over til at tale om det Spørgsmaal: **Hvad er Søndagsskolens Formaal, hvorledes skal den ordnes, og hvordan skal Underviisningen være?**

M. Larsen sagde: Vi kunne glæde os over den Interesse, der er vakt for Søndagsskoler heri Landet. Formaalet med Søndagsskolerne maa være Børnenes Ombvendelse. For at dette kan skee, bør der tales til dem om Synd og Naade, og der bør indpræntes dem Agtelse for Guds Ord ved en sund og fornuftig Underviisning, som tillige bør være interessant. En Lærer maa ikke være ligegyldig i sin Gjerning eller gaae uforberedt til Søndagsskolen; han maa naturligtviis ogsaa være stiftet til sin Gjerning. I en god Søndagsskole bør der herske god Orden. Er Børnenes Antal stort, da bør de deles i flere Klasser; men i hver Klasse bør der alligevel tales orer samme Deel af Guds Ord. Der bør derfor ogsaa være

faste Lærere og en Overlærer. Alle bør være enige og bekendte med Texten, der skal benyttes. Der maa ikke prædikes ved Søndagsskolens Underviisning, men om muligt bestandig samtales. Der bør ikke bruges Haardhed; men naar Spurgeon siger: „En Mand skal ikke være Politii i sit Huus, men dog dets Hoved“, saa bør der ogsaa i Søndagsskolen være En, som styrer. I England og Amerika er man bleven enig om at tale over samme Text i alle deres Søndagsskoler. Dette har sin store Nytte og Fordeel; thi kommer et Barn eller en Lærer engang i en anden Skole, saa fortsætte de Underviisningen fra den første. Da disse Texter blive ordnede efter hinanden, det halve Aar af det gamle og det andet halve Aar af det nye Testament, saa vil et Barn, som gaaer i Søndagsskolen i syv Aar, komme til at gennemgaae det vigtigste af Bibelen, baade i det gamle og det nye Testamente. Men for at opnaae dette Resultat maa man ikke blive staaende altfor længe ved et enkelt Vers.

P. Holm spørger, om man stadig skal gennemgaae det ene Kapitel efter det andet, eller om man kan vælge enkelte udvalgte Skriftsprog, altsaa forskjellige Texter.

M. Larsen: I England og Amerika bruger man begge Dele. Naar Lærerne have underviist Børnene i den egentlige fastsatte Søndagsskoletext, saa katechiserer Overlæreren med dem over et Slags Mindevers, som vejer hen paa Indholdet af det, der i Norge er omtalt.

N. Madsen: I Weile have vi fulgt Texterne fra Amerika og England og have befundet os meget vel derved. Vi holde et svensk Blad, kaldet „Søndagsskolelæren“, og heri findes disse Texter. Jeg anbefaler Brødrene at holde det. Den største Banstuelighed ved Søndagsskolerne er at finde passende Lærere.

G. Græfe: Vi tale kun et Kvarteer med Børnene; den øvrige Tid anvendes til Sang og Katechisation. Vi finde det nødvendigt, at Lærerne samles en Aften om Ugen for at gennemgaae Lectierne.

N. P. Truelien: Det er en god Sag at plante

den gode Sæd i de Unges Hjerter. I Everrig findes mange Søndagsstoler, som have bragt megen Betsignelse. Maaden og Tiden for Underviisningen er forskjellig; men jeg mener dog, at et Kvarteer er for kort Tid. Klasseinddelingen er god, da Børnene derved kunne ordnes noget efter deres Alder og Gøner, og Underviisningen ligeledes bedre kan rettes derefter. Det er af megen Vigtighed, hvorledes den Person forholder sig, som underviser. Han maa være livlig men dog alvorlig, og hans daglige Liv maa være uden Forargelse.

H. Petersen: Det er vanskeligt at fastsætte nogen vis Tid for Underviisningen; men det er godt at lade den afbryde med en kort Pause og Sang. Derved vækkes Interessesen paany. At inddele Børnene i flere Klasser i et mindre Lokale er ikke heldigt, thi der forstyrres den ene Klasse den anden; men hvor det kan lade sig gjøre, der er det godt. En Ting, troer jeg, bliver let overseet; det er Lærernes personlige Forhold til Børnene. Ved deres Ankomst bør de ikke vise sig altfor meget som Lærere, derimod mere som Venner. Man bør hilse paa Børnene, spørge til deres Befindende, lade dem selv vælge en og anden Psalme. Jeg har forundret mig, hvor træffende de ofte have forstaaet at vælge passende Sange. Ligeledes bør man tage venlig Afsted med ethvert Barn ved at give dem Haanden. For at kunne vinde dem for Kristus bør man vinde deres personlige Venstabskab.

N. B. Truelsen. Idet Læreren, for at kunne undervise Børn, selv maa randsage i Guds Ord, saa er det en god Underviisning for ham selv. Førend man paatager sig at være Lærer, var det godt at indfinde sig i Skolen som Tilhører. Hvor man har Interesse for Sagen, der bliver man ogsaa øvet.

H. Larsen. Jeg er enig med det, der er sagt. Med Hensyn til Tiden, da kan der vel ikke opstilles Regler. Maaskee den kan rette sig efter den Interesse, der lægges for Dagen blandt Børnene. Vanskeligheden ligger i Katechisationen, men den er nødvendig, thi Børnene lægge

mere Mærke til, hvad de selv have sagt, end hvad Læreren siger.

Græse. Søndagsskolelærerne hos os øve sig først selv i at give hverandre Spørgsmaal, og vi troe, at denne Methode har bragt Betsignelser.

Røbner udtalte sig i samme Retning og anførte et Exempel paa, hvor vanskeligt det var at give Spørgsmaal, saa at man kunde faae det Svar, man ønskede. En Skolelærer katechiserede over Geographi: En Dreng skulde sige, hvor Ost og Vest, Syd og Nord var. Læreren spurgte: Naar nu Solen staaer op i Ost og jeg vender Ansigtet mod den, hvad har jeg saa bagved mig? Han ventede Svaret: „Vest!“ men der blev svaret: „Deres Skjage!“

M. Larsen anbefalede Lærerne at holde Bladet „Søndagsskolelæreren“, som udkommer i Sverrig, og kan bestilles paa ethvert Bosthuus i Danmark.

Et Spørgsmaal, som var nær beslægtet med det foregaaende: Kan der ikke gjøres Noget for at forhindre Børnenes Forsvinden fra Søndagsskolen og derimod at forpøge deres Antal? blev nu fremlagt.

Da dette Spørgsmaal nogenlunde var besvaret i den foregaaende Diskussion, blev der kun bemærket, at var Skolen ikke tiltrækkende og interessant, saa forsvandt Børnene, blev den derimod ledet paa den rette Maade, saa drog den Børnene til sig.

Flere Brødre meente, at der altid i en større Søndagsskole burde være en Overlærer eller Formand.

Dernæst kom det Spørgsmaal paa Bane: Er det Ret, at Menighedstjenere eller Missionærer gaae til Grundlovsfester og tale ved saadanne?

M. Larsen svarede: Ja, naar han kan komme til at forkynde Guds Ord der, saa kan han gaae derhen, ellers bør han holde sig derfra.

Denne Mening var alle Brødre af, da ikke alene Lærerne, men ethvert Medlem burde holde sig fra saadanne Steder.

Br. P. P. Jensen fra Kjøbenhavn havde sendt

følgende Spørgsmaal: **Hvad laa der i Josephs Hjerte, da han sagde til sine Brødre: „Kives ikke paa Veien“ (1 Mos. 45, 24.)?**

M. Larsen besvarede det saaledes: Jeg tænker, at da de nu havde været i Klemme hos Joseph, saa frygtede han for, at de let kunde komme til at skyde Skylden paa hinanden og derved komme til at kives, hvilket han vilde advare dem for. Denne Formaning bør vi alle tage til Hjerte paa vor vei herigjennem Livet.

M. Larsen fremlagte derpaa det Spørgsmaal: **Er det kristeligt at lade Lodkastning afgjøre, hvad der er Herrens Villie?** Han sagde, at der var forskjellige Meninger derom. Han vidste Tilfælde, hvor et Medlem havde brugt Lodkastning med Hensyn til Sabbatsspørgsmaalet. Vi levede ikke i den gamle Pagtes Tid, hvor man søgte Dphlysning ved Urim og Tummim. I det nye Testament er Lodkastning kun omtalt en Gang, og det er et Spørgsmaal, om Apostlerne handlede Ret heri. Guds Mand var endnu ikke udgydt over dem, som siden paa Pintsefesten, og Herren havde ikke sagt, at de skulde vælge nogen anden Apostel i Judas' Sted. Som det synes valgte Jesus selv senere Paulus i hans Sted, og om Matthaias høre vi ikke mere. Vi have i saadanne Tilfælde, hvor vi ikke strax kunne kjende Guds Villie, at bede om Wiisdom, og saa at vente indtil vi tydelig forstaae den gjennem Guds Ord eller gjennem Erfaringen, Fornuften og deslige.

Rø b n e r. Med Hensyn til Urim og Tummim, da var der et Slags Romme i Livtjortelen, hvori disse fandtes, og ved dem adspurgte man Gud, men man veed ikke, paa hvad Maade Svaret kom. Lodkastning var aldrig nogensteds befalet i det gamle Testament, for at kjende Guds Villie i Henseende til Holdelsen af Guds Bud. Den blev kun brugt visse Gange til at oplære retslige Sager, som med Achan, da han havde stjaalet. Det eneste Sted i det nye Testament, hvor der er Tale om Lodkastning, er Ap. Gj. 1, 25; men det er særdeles uheldigt oversat. Ordet i det Græske kan betyde „Lod“ og „Stemme“, og derfor

maa Oversættelsen bestemmes af de Ord, som det staaer i Forbindelse med. Ordet, som er oversat „faste“, har Betydningen „give“. Man kan ikke sige: „give Lod“, derfor bør man oversætte: „give Stemme“. Vi have altsaa ingen Hjemmel i det nye Testament for Lodkastning, og kunne derfor ikke benævne den anderledes end et Slags Trolddom. Det er en Affhyelighed for Gud. Vi bedrøve vor Herre ved at kaste Lod eller ved at slaae op i Bibelen, hvorved det Sted, der kommer tilsynne og Diet falder paa, skal være det Afgjørende. Vi maa lægge al vor Sorg frem for Gud, og naar vi ere i Tvivl angaaende hans Willie, maa vi vente til den bliver os klar.

Dahlgren vil ikke forsvare Lodkastning; men der er et Sted i Guds Ord, som ligesom synes at kunne forsvare det: „Lodden kastes i Skjød, men den falder, alt som Herren vil“, Ordsp. 16, 32.

Derpaa gif man over til at tale om det Svørgsmaal: **Hvordan skal man bedst kunde opfylde Herrens Befaling i Matt. 18, 15.?**

M. Larsen sagde: Der er Nogle, som istedetfor at gaae til Brødre, som de have noget imod, skrive til dem; men nu staaer der: „gaaer til ham“; dog kan det være vanffeligt at gaae til ham i hans eget Huus, hvor han maaskee lettest bliver vred, især, dersom Formaneren ikke kommer frem paa en sømmelig og christelig Maade. Det er maaskee bedst, hvis det kan lade sig gjøre, at samtale med en Broder, man har noget imod, et andet Sted, end i hans eget Huus, maaskee privat i Forsamlingen.

Dahlgren: Naar vi ere drevne af den rette Kjærlighed, kunne vi gaae til Broderen hvorsomhelst, ogsaa i hans eget Huus, naar der ikke gives anden Leilighed.

L. Andersen mener, at det er ikke saa forkeert at skrive, da den, som modtager Brevet, kan mere finde Leilighed til at overveie Sagen med No. Man maatte hellere skrive til ham om hans Feil end heelt undlade at sige ham den.

B. Sønder mener, at det at skrive er ikke saa heldigt,

da Bedkommende ikke har Leilighed til at forsvare sig. Børn ere ofte tilbøielige til at asparere mod Hug og Slag; saaledes gaaer det ogsaa ofte, naar der formanes. Men der er stor Forskiel mellem personlige Forseelser og offentlige Forsyndelser. Han havde gjort den Erfaring, at en Kone havde noget imod ham, og da hun ikke kom til ham, gif han til hende; men da hun saae, at han handlede efter Guds Ord, erkjendte hun sin Feil. Han betonede, at det vistnok var det rigtige at gaae til Bedkommende.

Røbner mindede om, at Spørgsmaalet havde ogsaa en anden Side. Man maatte vide, naar man skulde gaae til en Feilende, og naar man ikke skulde gaae; thi forsyndede Een sig offentlig for Verden, saa var der ingen Mening i, at en Enkelt gif til ham, saa burde han straffes offentlig af hele Menigheden.

P. Sønder fortalte, at Nogle opfattede det saaledes at man endog burde handle saadan mod alle offentlige Synder, og det uagtet det hedder „synder mod Dig“. Dog i Henseende til personlig Formaning vil det let forekomme Een, at det hjælper ikke. Men hvad har man dermed at gjøre; det er Pligtens Bei at gaae til den feilende Broder og at formane ham i Kjærlighed.

Røbner taler om, at den personlige Formaning er omtalt flere Steder i Guds Ord; men naar nu Synden er offentlig, saa bør den behandles paa en anden Maade. Seer jeg en Broder, som er druffen, eller som begaaer en anden aabenbar Synd, saa har jeg ikke mere at gaae til ham end de andre Medlemmer. Han bør nu irettesættes offentlig. I Matt. 18, 15. er Tale om en hemmelig Forseelse mellem Brødre. Fordi den er hemmelig, skulde den ogsaa forblive hemmelig; derfor bør han formanes af Bedkommende, saa af To, hvis den første Formaning ikke høres, og siden af Menigheden, hvis den anden Formaning ikke antages; men offentlige Synder bør behandles offentlig. Hvad vil det sige at holde det hemmeligt, som er offentligt? men det, som er hemmeligt, bør blive det, da den, der veed Forseelsen, ikke bør gaae at sladre.

B. Sønder fortæller om en Søster, som havde besøgt et Sølvbryllup, hvor hun havde ladet sig forlede til at dandse. Et andet Medlem fik det at vide, gik til hende, formanede hende, og da hun tilstod sin Feil, holdtes Sagen hemmelig; men omsider kom det dog for Menigheden, at hun havde dandset. Saadant Hæleri maatte man betragte for at gjøre sig skyldige i fremmede Synder.

J. P. Hansen bemærkede, at, hvor Forseelsen var personlig, burde den blive imellem dem alene, men det kunde den ikke, naar Forsyndelsen var offentlig.

Man holdt nu en lille Pause og efter samme affang man Ps. 532.

H. Larsen. Det er tydeligt at mærke, at Interessen for Søndagsstolen vækkes mere og mere, og da Sagen er saa vigtig, som den er, foreslaae nogle Brødre, som med mig ere virksomme i den, at vi næste Aar, naar Konferentsen afholdes i Kjøbenhavn, samle os til en Søndagsstole-Konferents. Den kan afholdes enten for eller efter den egentlige Konferents; dog er det vist meest passende at afholde den efter, altsaa om Mandagen.

M. Larsen haabede, at det vilde blive en herlig Konferents. Søndagsstolelærerne maatte jo i ethvert Tilfælde give Møde; men andre Brødre og Søstre maatte selvfølgelig ogsaa være tilstede.

Dette Forslag blev derpaa vedtaget.

M. Larsen fremlagde derpaa det Spørgsmaal: Hvorledes skal man forstaae Ap. Gj. 2, 38, om at døbe til Syndernes Forladelse? og sagde blandt Andet: Der kan paa ingen Maade være nogen Modsigelse i Guds Ord. Skjøndt det hedder: Lader Eder døbe i Jesu Christi Navn til Syndsforladelse, saa hedder det først; Omvender Eder! og i Lighed hermed et andet Sted: Fatter et andet Sind og vender om, at Eders Synder maa vorde ud-slettede". Af disse og andre Skriftsteder er det klart, at man erholder Syndsforladelse ved at omvende sig og troe paa Jesus, men ikke fordi man lader sig døbe, hvorvel man som en Omvendt og Troende bør døbes i Jesu Navn ind

i Syndsforladelsens Clement, som er at vise sig som den, der er eet med Christus.

Røbner taler om, at Bægten bør lægges paa de Ord: „i Jesu Navn“; thi var man ikke „Guds Børn formedelst Troen i Christus Jesus“ (Gal. 3, 26.), saa fik man ingen Syndsforladelse ved at lade sig døbe, hvilket Guds Ord og Erfaringen tydeligt viste.

M. Larsen havde bragt denne Sag frem, fordi Rogle havde indstrænkede Begreber om Daaben, og fordi et vist Troesparti, som kalder sig selv „Christi Disciple“, men som af andre kaldes „Campbelliter“ efter en vis Hr. Campbell i Amerika, ligefrem lære, at Daaben er til Syndsforladelse, hvilken Lære deres Prædikant N. Hold i Kjøbenhavn nylig i sit Maanedssblad „De gamle Stier“ for Mai har forsvaret paa det kraftigste, og i hvilket han ogsaa giver os et lille Snært. Han siger blandt Andet Side 101: „Baptisterne sige, at de døbe Troende, fordi de ere tilgivne, og de holde bestemt paa, at de skulle have et Bidnesbyrd om Tilgivelse, førend de blive døbte. Men det Sprog, der anvendes i Skrifterne og som erklærer, hvad Daaben er til, er saa tydeligt og utvetydigt, at det store Fleertal af Protestanterne saavel som de romerske Katholiker i deres Troesbekjendelse til en vis Grad indrømme, at den er til Syndsforladelse osv.“

Dahlgren bemærkede, at de altsaa handle som Mormonerne, der ogsaa døbe uden videre og til Syndsforladelse.

Røbner talte om Kammerfvenden, paa hvis hurtige Daab, de især beraabe sig, at han vel blev døbt, da han aflagde den Bekjendelse, at han troede, at Jesus var Guds Søn; men dengang var det noget heelt Andet, at bekjende denne Tro end nu, hvor saa Mange sige, at de troe paa Guds Søn. Dengang blev Livet sat paa Spil, idet man udjatte sig for at miste det. Christi Kors var dengang en alvorlig Sag og at tage det paa sig, var at indvie sig til Lidelse og Trængsel. Desuden er det ogsaa klart, at Kammerfvenden elskede Jehova førend Philippus

talte med ham. Han kjendte blot ikke Jesus, som den der allerede havde offret sig for Verdens Synder; men da han hørte Evangeliet om ham, troede han af sit „ganste Hjerte“, og var altsaa vel stiftet til Daaben, Ap. Gj. 8, 37.

M. Larsen spurgte: **Hvorfor kommer Statistiken ikke i Forhandlingsprotokollen?** Han meente, at man burde vide, hvormange Medlemmer der fandtes i Landet.

M. Larsen svarede, at Statistiken kunde godt indføres i Protokollen, naar Brødrene vilde indgive den nøjagtig; men det havde de egentlig aldrig gjort. Dog, skulde Statistiken optages, saa var det rigtigt at det, enhver Menighed havde givet til goddædige Diemed, ogsaa kom til at staae i den.

M. Larsen tilføiede, at dette var nødvendigt, da vi bleve bedømte derefter af Brødrene i andre Lande.

Dernæst spurgte M. Larsen: **Kan der ikke gøres Noget for at faae Biin til Nadværen?** og sagde: Da vi blive mere og mere afholdne, saa er det ubilligt, at vi vedblive at drikke forsødet og farvet Brændeviin under Navn af Biin ved den hellige Nadvære; men Spørgsmaalet er, hvorfra skulle vi faae ægte Biin? At forstrive den fra Frankrig eller Tydskland, vil uden Tvivl blive altsfor dyrt.

Man talte nu en Deel om denne Sag og Resultatet blev, at man vilde forsøge, selv at tilberede Biin ved at kjøbe Dessertrosiner og anvende dem paa den Maade, som Br. Wiberg har forekrevet, og hvis dette ikke kunde lade sig gjøre, da lovede Br. J. Nielsen fra Slesvig at anskaffe ægte Biin fra Tydskland.

Nogle Bibelsteder bleve nu omtalte.

J. C. Petersen spurgte: **Hvorfor gav Jesus den Befaling i Matt. 10, 9. 10:** „I skulle ikke have Guld, ei Sølv, ei Kobber i Eders Belter; ei Taske til at reise med, ei heller to Kjørtler, ei heller Sko, ei heller Stav?“

Der blev svaret, at de ikke burde reise paa en fiin og besværet Maade med Proviant og flere Sæt Klæder, men ligne Jesus, og da en Arbejder var sin Løn værd,

faa vilde de nok faae det Nødtørftige, naar de blot udrættede Noget; dog vedblev denne Forstrift ikke at være gjældende for dem, thi senere gav Jesus dem den Befaling: „Hver, som har en Pung, tage den, ligesaa og en Tasse“, Luc. 22, 36. Og den visnok fattige Paulus bad Timotheus om at bringe ham hans Reisekjortel (2. Tim. 4, 13.), saa vi altsaa see, at hlin Befaling stod ikke længere ved Maagt.

Hvad mener Paulus med de Ord, at han havde været „et Døgn i Dybet“?

Han mener uden Tvivl, at han paa sine Reiser endog havde lidt Skibbrud, hvorfra han kun med Livsfare var bleven frelst, see Ap. Gj. 27, 41—44.

Stode de Personer i Menigheden, som vare en „Skamplet ved Guds Børns Kjærlighedsmaal:ider“? Jud. v. 12.

M. Larsen læste 4. Vers som Svar: „Noгле Menneſter have indſneget ſig, om hvilke det alt længe ſiden forud er ſkrevet, at de ville falde under ſaadan Dom; Ugudelige, ſom misbruge vor Guds Naade til Uteerlighed, og fornegte den eneſte Herſker, Gud, og vor Herre Jeſus Chriſtus“.

Der ſtod nglig i den danſke Evangelieſt: „Den Herre Jeſus oprettede ikke ſelv nogen Menighed, men det blev Apofſtlerneſ Sag at udføre dette Hverv, hvilket ſete paa første Pintsedag efter Chriſti Opſtandelse“, er dette Sandhed, eller var Menigheden ikke forud oprettet af Jeſus ſelv?

M. Larsen mener, at Menigheden var ſtiftet, før end Pintsedagene, hvorimod andre Brødre meente, at den ikke var ſtiftet før den Tid.

N. Larsen. Jeg har optaget Stykket i Evangelieſten efter det Svenſke. Artiklen er forſattet af Lagergren, og jeg er enig med ham i dette Punkt. Vel havde Jeſus ſamlet en Hob af Troende; men de kunde egentlig ikke kaldes Menighed i nyteſtamentlig Forſtand, før end Forløſningsværket var fuldbragt, den Hellig And udgød og den nye Huusholdning fuldstændig oprettet, hvortil

Jesús især havde befuldmægtiget Petrus, Matt. 16, 19; Ap. Gj. 2, 14—42.

Talen blev nu atter ført hen paa Søndagsstolesagen. Da Søndagsstolemissionæren, Jørg. B. Hansen, som blev valgt paa Konferentsen isjor, nu agtede at tiltræde denne Virksomhed i Sommertiden, saa maatte vi tænke paa at anstaffe de 200 Kr., som dengang blev lovet ham. Brødrene vilde nu anbefale Sagen, naar de kom hjem, og samle de omtalte Benge, hvilke man derpaa vilde sende til C. Wilmann i Aalborg, som nok vilde paatage sig at betale dem til Br. Jørg. B. Hansen.

Det blev derpaa bestemt, at Protokollen skulde trykkes, hvilket man overlod til N. Larsen at besørge.

Paa alle Brødrenes Begne udtalte nu Br. Røbner en dybtfølt Tak til Bøndløse Menighed, for dens Gæstfrihed og Venlighed mod dem i disse Dage.

Da det var godt, at der vare nogle Brødre til at ordne Missionærernes Rejsforhold og til hvem Menighederne kunde henvende sig om at faae deres Besøg, saa valgtes Brd. Chr. Larsen, N. Madsen og N. Larsen dertil.

Røbner sluttede derpaa Konferentsen med følgende Ord: Hvad vi nu have at gjøre, er at takke Herren, fordi han har forundt os Fred og Betsignelse i disse Dage her i denne Konferents. Ingen gaaer herfra med bittere Følelser. Gud har holdt sin Haand over os og styret vore Hjerters saaledes, at vi ikke have saaret hverandre. Dernæst have vi at takke ham, fordi han forundte os at tale om vigtige Ting. Det kunde have været det Modsatte. Gud være lovet, at han forundte mig i mit 72. Aar at bivaane og tage Deel i denne herlige Konferents! Men have vi ikke mere at takke ham for? Jo! I Morgen ville vi faae en tredie Konferentsdag. Da hove vi ingen Forhandling, ingen Diskussion, men da skulle vi nyde Samfundets Glæde- og Brødræfst med hverandre. Da haabe vi at høre Ordet om ham, som er vort Hjertes Glæde og Salighed, og det i den store Kreds af dem, med hvem vi nyde denne Vel-

signelse engang om Aaret. Naar vi saaledes samles som alle Menigheders Repræsentanter for at nyde Herrens Nadvere, da er det egentlig Menighederne, der samles, de Menigheder, som have „een Herre, een Tro, een Daab“ tilføelles. Altsaa vi vente, at Herren vil velsigne os i Morgen. Vi vente ikke andet, end hvad der er i hans Hjerte, og det vil han give os. Selv om vi ikke havde faaet noget videre at forhandle, saa var det dog store Ting at takke Gud for, at han lader os see og have Samfund med hverandre, at han forunder os saadan Forening i broderlig Kjærlighed. Herrens Navn være prisset og æret i al Eviighed! Amen!

Han sluttede derpaa med en hjertelig Bøn, hvortil Alle med dyb Følelse sagde: Amen!